

Handläggare
Kommunstyrelsens förvaltning
Carina Lindberg
Projektledare
0857829918
carina.lindberg@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-05-30

Sida
1 (3)
Diarienummer
KSM2022-88.434

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Viltförvaltningsplan för det kommunala markinnehavet i Tyresö kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

1. Viltförvaltningsplan för det kommunala markinnehavet i Tyresö kommun antas.
2. Kommundirektören får i uppdrag att undersöka möjligheten att organisera och planera för hur viltvården ska utföras och hur viltvårdarna anlitas och sägs upp.
3. Förslaget till beslut föreslås finansieras inom ramen för verksamhetsområde 10, Park och naturvård.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. kommundirektör

Charlotta Klinth
Tf. chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

I stadslignande miljöer är befolkningstätheten hög, vilket innebär att många människor potentiellt kan påverkas av viltet, både i positiv som negativ bemärkelse. Viltet ger oss natur- och friluftsupplevelser och skapar förutsättningar för många andra arter att existera. Vi använder oss dagligen av viltets ekosystemtjänster som till exempel kontakt med djur och natur och fågelsång på våren. Samtidigt ökar även risken för viltrelaterade problem (ekosystem-otjänster) som till exempel skador på egendom, rädsla för vildsvin och trafikolyckor.

Viltförvaltning är i huvudsak ett kommunalt ansvar. Målet med viltförvaltningen är att ge viltet skydd och stöd, att balansera populationerna så att de är friska och livskraftiga, ge möjlighet till rika naturupplevelser för kommuninvånarna samt minska antalet konflikter som uppkommer i mötet mellan människor och vilt.

Det har under en längre tid funnits ett behov av en plan som sätter ramar, krav och riktlinjer kring viltvården och viltförvaltningen, och som hanterar de ökande viltstammarna.

Viltförvaltningsplanen är tänkt att fungera som ett stöd i viltvårdsarbetet och som ett dokument som kan användas i kommunikationen med kommuninvånarna. Planen kommer att ingå som en del av kommande naturvårdsplan och ska också fungera som ett styrdokument för rutiner, avtal, upphandling med mera.

Beskrivning av ärendet

Urban viltförvaltning inklusive viltvård och skydds jakt är i huvudsak ett kommunalt ansvar. Med den ökade förtätningen i kommunen omvandlas allt fler områden från landsbygd till tätort och med omställningen, från orörda naturområden till tätortsnära naturområden, följer krav på en hållbar viltförvaltning.

Anledningen till att det ska bedrivas viltvård på den kommunala marken är det markägaransvar som åligger markägaren enligt 4 § jaktlagen (SFS 1987:259). Detta ansvar betyder att allt vilt ska vårdas i syfte att bevara arter samt främja en lämplig utveckling av viltstammarna. I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och att jakten anpassas efter tillgången på vilt.

Idag saknas en plan i Tyresö kommun som sätter ramar kring viltförvaltningen, hur viltstammarna hanteras och hur viltförvaltningen är organiserad. Målet med viltförvaltningen är att ge viltet skydd och stöd, att balansera populationerna så att de är friska och livskraftiga, ge möjlighet till rika naturupplevelser för kommuninvånarna. Planen kommer att ingå som en del av kommande naturvårdsplan. I en separat bilaga "Viltförvaltningsplanens artspecifika riktlinjer" finns riktlinjer för viltstammarna vilka ska vara vägledande för viltförvaltningen och skyddsjakten. Riktlinjerna i bilaga 1 följs årligen upp av Samhällsbyggnadskontoret (SBK) med stöd av park- och naturvårdsenheten, kommunekolog och viltvårdarna.

Fastighetsägaren och jakträttshavaren svarar för att åtgärder utförs och att anpassning sker. Om inte detta ansvar fullföljs kan kommunen komma att bli ersättningskyldig till markägare och arrendatorer om viltskador uppstår.

I urbana miljöer är befolkningstätheten hög, vilket innebär att många människor påverkas av viltet, såväl positivt som negativt. Viltet ger oss natur- och friluftsupplevelser och skapar förutsättningar för många andra arter att existera och vi använder oss dagligen av viltets ekosystemtjänster som till exempel kontakt med djur och natur och fågelsång på våren. Samtidigt ökar dock även risken för viltrelaterade problem (ekosystem-otjänster) som till exempel skador på egendom, rädsla för vildsvin och trafikolyckor.

En gemensam ståndpunkt som över tid har framkommit både från kommunen, men också från kommunens viltvårdare är att det finns ett behov av att ha en väl genomarbetad viltförvaltningsplan inom kommunen som tydliggör mål, organisation, uppgifter, ansvar och ekonomi. I processen med framtagande av planen har dialog förts med viltvårdarna och synpunkter inhämtats.

Det finns också behov av att tydliggöra uppdragen och förutsättningarna för kommunens viltvårdare, genom avtalstecknande. Beslutspunkt tre kan komma att leda till att delegationsordningen föreslås ändras, så att tjänstepersoner ges delegation att både utse och avsätta viltvårdare. Denna ändring kommer då att hanteras inom ramen för antagande av en reviderad delegationsordning.

Prövning av barnets bästa

En enkel prövning av barnets bästa, se bilaga 2

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna viltförvaltningsplanen innebär en översyn av organisationen kring viltvård. I anslutning till det föreslås en uppstart som inkluderar jaktledarutbildning tillsammans med kommunens representanter, inköp av västar med kommunlogga, eventuellt iordningsställande av utrymme för hantering av kadaver med mera. Därefter krävs en årlig driftsbudget för hämtning av kadaver för destruktion samt förbrukningsmaterial som plastsäckar, saltsten, foder och foderbord med mera.

Budget för verksamheten ska ingå i budgetanslag för verksamhetsområde 10, park och naturvård. Nuvarande budget för viltvård är 35 tkr/år.

Både uppstartskostnaden som enligt förslaget bedöms till cirka 100 tkr och årlig driftbudget blir en prioritering inom park och naturvård, i samband med ordinarie budgetprocess.

Bilagor

Bilaga 1. Prövning av barnets bästa

Bilaga 2. Artspecifika riktlinjer